

Bestuurders steunen voorstel openbaar maken energieverbruik

Fridse Mobach

Het schriftelijk en tot in detail verantwoording afleggen over de getroffen energiemaatregelen in gebouwen leidt tot onnodig veel administratieve rompslomp. Beter en eenvoudiger is het om het jaarlijks energiegebruik in de utiliteitsbouw openbaar te maken. Dat voorstel vanuit het Bouwstenen-platform lijkt bestuurlijk inmiddels op de nodige steun te kunnen rekenen.

Het voorstel is te vinden in de bijdrage van het Bouwstenen-netwerk aan de route voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed (mei, 2019). Tijdens een bezoek legde een Bouwstenen-delegatie het voorstel voor aan Meindert Smallenbroek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Ingrid de Moel van Bouwstenen: "Hij wilde er wel naar kijken als het voorstel ook bestuurlijk werd gedragen. Aanleiding voor ons om het voorstel iets verder uit te werken en aan bestuurders voor te leggen."

Eenvoudig en logisch

Het idee achter het voorstel is eenvoudig. Veel gemeenten, scholen en andere maat-

schappelijke organisaties hebben zelf de ambitie energie te besparen. Ze hebben zich via hun brancheorganisatie ook aan de doelstellingen van het Energie- en Klimaatakkoord verbonden. Daarbij hechten ze aan bestuurlijke autonomie en willen ze ruimte om te kunnen zoeken naar de meest kosteneffectieve oplossing. Dan is het logisch te sturen en te monitoren op het feitelijk energiegebruik, in plaats van op theoretische getallen.

Volgens De Moel is het niet ingewikkeld om dat voor elkaar te krijgen. "Het betreft geen privacy gevoelige informatie, maar een aanvulling op de openbare gegevens zoals ook te vinden in jaarverslagen en bij de Kamer van Koophandel. Het is bovendien eenvoudig te organiseren. Geef gewoon de energieleverancier of energiebeheerder de bevoegdheid het energiegebruik openbaar te maken. Dat is vergelijkbaar met de toestemming aan banken om financiële gegevens te delen met derden."

Bruikbare informatie

De Moel vervolgt: "Als het energiege-

bruik openbaar is, kan iedereen er mee aan de slag, zowel gebouweigenaren als gebruikers en mensen met een slimme oplossing. Door het om te rekenen naar kWh/m² kunnen verschillende sectoren met elkaar worden vergeleken. Het kan dienen als basis voor gerichte sturing en een lokale, sectorale en landelijke monitor. Ook leidt het tot meer ketenverantwoordelijkheid en een cultuur waarin we elkaar kunnen aanspreken op gemaakte afspraken. Bovendien lukt het innovatie uit."

Bestuurlijke steun

Inmiddels hebben zich verschillende bestuurders vóór het voorstel uitgesproken. Zo wordt het gedragen door onderwijsbestuurders als Fridse Mobach, van Stichting Carmelcollege en Wilma de Koning, van de Radboud Universiteit. Maar ook door wethouders Roeland van der Zee (Arnhem), Frank Berkthoud (Amstelveen), Wim Willems (Apeldoorn), Berend de Vries (Tilburg), Stephan Brandligt (Delft) en Carlo Verhaar (Deventer). Ook de VNG, de PO-raad en de VO-raad zullen het aan hun achterban voorleggen.

Mooi voorbeeld:

De wijze waarop de Radboud Universiteit in Nijmegen haar energieprestaties openbaar maakt, kan tot voorbeeld strekken. Via haar Energie Jaarverslag laat ze jaarlijks zien hoeveel energie er is gebruikt, hoeveel er wordt bespaard en of er sprake is geweest van meerverbruik door afwijkende of nieuwe activiteiten. Toon Buiting, coördinator energiebeleid bij de RU Nijmegen: "Als je goed wilt sturen op energieverbruik, dan heb je draagvlak nodig voor de maatregelen die je wilt treffen. Het bestuur moet overtuigd kunnen worden van onze plannen en je moet ook de studenten en medewerkers meenemen in dit proces door de beschikbare informatie te delen."

Meer informatie over het Energie Jaarverslag van de Radboud Universiteit is te vinden in het vakblad Schoolfacilities, november 2019.

'Maximale transparantie past ons'

Het is in meer dan één opzicht een goed idee om de energieprestaties van maatschappelijk vastgoed openbaar te maken, reageert Fridse Mobach, bestuurder van het Carmelcollege. "Het geeft in de eerste plaats duurzaamheid een plek in het onderwijs. Cijfers over de energieprestatie zijn een goed handvat voor het gesprek met onze leerlingen over nut en noodzaak van verduurzaming."

Ten tweede helpen de gegevens in het debat met gemeenten over de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. "Het feit dat er in deze sector een knip is gemaakt tussen de gebruiker en de eigenaar van een gebouw, maakt dat er soms rare afwegingen worden gemaakt. In de energieprestatie komt het belang van de gebruikers en dat van de eigenaar samen. Gemeenten en het onderwijs zijn immers beide onderdeel van het klimaatakkoord."

En tot slot sluit het aan bij de rol van scholen als publieke organisaties. Mobach: "Die rol brengt met zich mee dat wij maximale

transparantie moeten betrachten. Het openbaar maken van de energieprestatie is zo bezien niet meer dan vanzelfsprekend."

Ook voor de Arnhemse wethouder Roeland van der Zee staat de wens om transparant te zijn voorop. "Ik sta hier positief tegenover. Want waarom zou je hier geheimzinnig over willen doen? Je schaadt er niemand mee. Bovendien kunnen we er ons voordeel mee doen, als we weten hoe anderen presteren. We kunnen van elkaar leren hoe om te gaan met investeringen in verduurzaming en het verbeteren van de energieprestatie."

Veel gebruikers van maatschappelijk vastgoed dragen zelf de energielasten. Van der Zee: "Maar wij als eigenaar hebben alleen al uit oogpunt van het budget een zorgplicht. Immers: hoe beter de energieprestatie van een onderwijsgebouw, des te minder onderwijsgeld via de schoorsteen het pand verlaat."

Feitelijke informatie is noodzakelijk om de juiste maatregelen te nemen, vindt de wethouder. "Zeker. Er is een gevaar dat dit bijvoorbeeld wordt gekoppeld aan een oproep om alle gebouwen op het niveau A++ te zetten. Maar de discussie over het realiteitsgehalte daarvan is alleen maar te voeren als we inzicht hebben in de feitelijke data. Gewoon doen dus."

Roeland van der Zee